

**DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT**

Adressater iflg. liste

Deres ref

Vår ref
09/1866- ALJ

Dato
18.10.2010

Høring - utkast til ny felles forskrift for vei- og jernbanesektoren om gjennomføring av kollektivtransportforordningen (forordning nr. 1370/2007)

Vedlagt følger utkast til forskrift om gjennomføring av europaparlamentets og rådets forordning (EF) nr. 1370/2007 om offentlig persontransport med jernbane og på vei og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 1191/69 og 1107/70 (kollektivtransportforordningen), samt utkast til forskrift om endring i forskrift 3. mars 2003 nr. 401 om yrkestransport innenlands med motorvogn og fartøy (yrkestransportforskriften) og om oppheving av forskrift 3. mars 2003 nr. 400 om anbud i lokal rutetransport. Forskriften følger også vedlagt.

Kollektivtransportforordningen ble tatt inn i EØS-avtalen ved EØS-komiteens beslutning nr. 85/2008.

Forordningen trådte i kraft i EU 3. desember 2009.

Nødvendige lovendringer i yrkestransportlova av 21. juni 2002 nr. 45 og i jernbaneloven av 11. juni 1993 nr. 100 ble gjennomført ved lov 13. august 2010 nr. 51.

Vedlagte utkast til fellesforskrift er en teknisk gjennomføring av kollektivtransportforordningen i norsk rett.

Forskrift om anbud i lokal rutetransport oppheves på bakgrunn av at det ikke anses å være hensiktsmessig å ha egne regler om anbud i lokal rutetransport.

Departementet planlegger å komme med en generell veiledning til oppdragsgivere i

Postadresse:
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Kontoradresse:
Akersg. 59
www.regjeringen.no/sd

Telefon
22 24 90 90 / 22248241
Org. nr.:
972 417 904

Transportavdelingen
Telefaks:
22 24 95 73

Saksbehandler:
Anne-Lise Junge-
Jensen
22 24 81 29

forbindelse med gjennomføringen av de vedlagte forskriftsendringene.

På bakgrunn av at saken har vært sendt på høring tidligere, og fordi forskriftsendringene i hovedsak anses å være av teknisk karakter med tanke på gjennomføring av en forordning som Stortinget allerede har lagt til rette for ved nevnte lovendringer, settes frist for uttalelse i saken til 29. november 2010.

Bakgrunn:

Forslag til forordning på området har tidligere vært sendt på høring ved brev fra Samferdselsdepartementet (SD) av 12.10.2000, 08.08.2002 og 08.11.2005.

I forbindelse med forslaget til lovendringer, ble forordningen i sin endelige versjon sent på høring ved SDs brev av 12.12.2008. Spørsmålet om oppheving av forskrift om anbud i lokal rutetransport ble tatt opp i denne høringsrunden. De høringsinstansene som kommenterte denne siden av saken, var i all hovedsak positive til opphevelsen av forskriften.

Kort om innholdet i forordningen:

Med henvisning til de tidligere høringene i saken, og at denne høringen gjelder den tekniske gjennomføringen av forordningen, finner departementet det ikke nødvendig å foreta en full redegjørelse for innholdet i forordningen. For ordens skyld gjøres det likevel rede for hovedtrekkene i bestemmelsene.

Kollektivtransportforordningen regulerer kjøp av tjenester og tildeling av eneretter innen kollektivtransport på veg og med bane.

Forordningen fastsetter hvordan kompetente myndigheter, innenfor rammene av EØS-retten, kan gripe inn i kollektivtransporten for å sikre levering av tjenester av allmenn interesse som har høyere frekvens, er tryggere, bedre og rimeligere enn det man kunne oppnådd gjennom markedskreftene alene.

Forordningen inneholder regler om når konkurranse er påkrevd (art. 5), setter opp minimumsregler for hva kontrakt om plikt til offentlig tjeneste skal inneholde (art. 4), inneholder regler om offentliggjøring (art. 7) og overgangsregler for når kontrakter skal gjelde fullt ut for alle kontrakter i sektoren (art. 8).

Utgangspunktet i forordningen er at kjøp av tjenester og tildeling av enerett skal gjøres i form av kontrakt. Som hovedregel skal kontrakt inngås etter konkurranseutsetting.

Fra hovedregelen om konkurranseutsetting gjelder en rekke unntak. Det er ikke krav om å konkurranseutsette kontrakter som 1) drives i egenregi eller ved intern operatør, 2) har en årlig verdi under 1 million euro, eller under 2 millioner euro for små og

mellomstore bedrifter, 3) omfatter produksjon av mindre enn 300 000 km persontransporttjenester på årsbasis, eller under 600 000 km persontransporttjenester for små og mellomstore bedrifter, 4) inngås i nødssituasjoner eller 5) gjelder ordinær jernbane.

For kontrakter som ikke konkurransenutsettes er det satt opp alternative regler som skal sikre at tilskudd ikke innebærer overkompensasjon.

Forordningen gjelder i utgangspunktet både for tjenestekontrakter og tjenestekonsesjonskontrakter. For tjenestekontrakter gjelder imidlertid ikke forordningens regler om konkurransenutsetting. Disse kontraktene, som langt på vei tilsvarende bruttokontrakter, faller inn under reglene om konkurranse i lov om offentlige anskaffelser av 16. juli 1999 nr. 69 med tilhørende forskrift om offentlige anskaffelser av 7. april 2006 nr. 402 og forskrift om innkjøpsregler i forsyningssektoren av 7. april 2006 nr. 403.

Forordningen gir ikke detaljerte regler om prosessen for tildeling/inngåelse av kontrakter. For tjenestekontrakter vil reglene i lov om offentlige anskaffelser med tilhørende forskrifter gjelde direkte.

Presiseringer:

Det legges opp til en minimumsgjennomføring av forordningen i norsk rett, slik at det ikke blir gitt nasjonale pålegg om konkurransenutsetting ut over det som følger av forordningen. Når endringene har virket over tid vil det, basert på de erfaringene som gjøres, bli vurdert om det skal innføres lavere terskelverdier eller andre endringer i unntaksreglene.

Etter overgangsreglene i artikkel 8 vil reglene i forordningen om konkurransenutsetting få full virkning i de sektorene som omfattes innen 10 år etter at den treer i kraft i EU. Dvs. at alle kontrakter må være inngått i henhold til reglene i forordningen innen 3. desember 2019. I overgangsperioden vil det være opp til lokale myndigheter å vurdere om forordningens regler om konkurransenutsetting skal tas i bruk. Det er viktig at lokale myndigheter i sin vurdering tar hensyn til kravet om gradvis gjennomføring av forordningen, slik at man unngår en opphoping av kontrakter som skal konkurransenutsettes mot slutten av perioden.

Maksimal tillatt kontraktlengde for busstransport etter forordningen er 15 år i særlige tilfelle. Dette er 5 år lenger enn maksimal tillatt løyveperiode etter yrkestransportlova, jf. yrkestransportlova § 27 (2). Stortinget har i lovvedtaket det er referert til ovenfor vedtatt å endre yrkestransportlova slik at forordningens maksimale kontraktlengde kan benyttes der det er aktuelt.

Om oppheving av forskrift om anbud i lokal rutetransport og endring i yrkestransportforskriften:

Forskrift om anbud i lokal rutetransport baserer seg på en tidligere forskrift som trådte i kraft i 1994. Den rettslige utviklingen på området har vært stor i perioden etter at forskriften ble utformet, både på nasjonalt nivå og på EØS-nivå. Denne utviklingen er ikke reflektert i forskriften. Forskriften er dermed utdatert, og lite hensiktsmessig å benytte for konkurranse om kontrakt om kjøp av kollektivtransporttjenester.

Virkningen av at forskriften oppheves er at det ikke lenger vil finnes egne regler for prosess ved konkurranse om tjenestekonsesjoner i vegtransportsektoren. Det vil da være opp til kompetente myndigheter å velge hvilke prosedyrer som skal legges til grunn, innenfor de rammene som kollektivtransportforordningen og annet regelverk setter.

Selv om kollektivtransportforordningen ikke fastsetter egne prosessregler for tjenestekonsesjoner, henviser den i fortalen til de generelle prinsippene for offentlige kontrakter og konsesjoner i EØS-retten, se pkt. (9) og pkt. (20). I artikkel 5 nr. 3 andre setning i forordningen slås det fast at anbudsproseduren skal være åpen for alle foretak, rettferdig og overholde prinsippene om åpenhet og likebehandling.

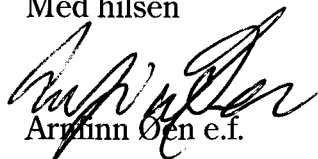
For å sikre at konkurransen oppfyller de nevnte kravene, legger departementet til grunn at det vil være et godt alternativ om kompetente styresmakter benytter de framgangsmåtene som følger av lov om offentlige anskaffelser med tilhørende forskrifter. Hvis det viser seg at det er behov for egne, muligens forenklede, regler på området, vil det bli tatt opp til vurdering på et senere tidspunkt.

Departementet har vurdert spørsmålet om videreføring av enkelte bestemmelser i forskrift om anbud i lokal rutetransport, men har kommet til at dette ikke er nødvendig.

Departementet har for det første vurdert om det er nødvendig å videreføre bestemmelsen i § 6 siste ledd. Denne bestemmelsen slår fast at når løyve for persontransport med fartøy i rute tildeles ved bruk av konkurranse etter yrkestransportlova skal offentliggjøring skje i et internasjonalt anerkjent tidsskrift for skipsfart, som er allment tilgjengelig for redere innen Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS). Bestemmelsen ble, etter diskusjoner med EFTAs overvåkingsorgan (ESA) tatt inn i forskriften for å oppfylle kravene til tilstrekkelig åpenhet ved kjøp av tjenester i innenlands sjøtransport som følger av lov om fri utveksling av tjenesteytelser innen sjøtransport av 04.12.1992, som gjennomfører den maritime kabotasjeordningen (rådsforordning nr. 3577/92) i norsk rett. Departementet finner ikke at denne bestemmelsen står i noen særstilling i forhold til de andre prosessreglene i forskriften. Spørsmålet om kunngjøringsmåter vil bli tatt inn i en evt. generell veileder for tildeling av løyve ved konkurranse etter yrkestransportlova.

Departementet har for det andre vurdert hvorvidt det er nødvendig å videreføre bestemmelsen i § 3 som slår fast at når løyve tildeles ved bruk av konkurranse etter yrkestransportlova gjelder forvaltningslovens bestemmelser tilsvarende for administrasjonsselskap opprettet i medhold av yrkestransportlova § 23. Etter departementets vurdering vil slike administrasjonsselskap, enten de er organisert som avdelinger i en fylkeskommune, et fylkeskommunalt foretak eller et aksjeselskap (eid av en eller flere kommuner/fylkeskommuner) uansett måtte følge reglene i forvaltningsloven fordi de må anses å være organ for kommunene, jf. § 1 i forvaltningsloven av 10.02.1967. Det anses derfor ikke nødvendig å videreføre bestemmelsen.

Med hilsen

Arvid Øien e.f.

Anne-Lise Junge-Jensen

Vedlegg

Likelydende brev:

Adresseliste:

Alle departementene
Statsministerens kontor
Samtlige fylkeskommuner
Oslo kommune
Vegdirektoratet
Statens jernbanetilsyn
Jernbaneverket

Klagenemnda for offentlige anskaffelser
Konkurransetilsynet
Regjeringsadvokaten
Riksrevisjonen
Forbrukerrådet
Forbrukerombudet
Datatilsynet

Akademikerne
Arbeidsgiverforeningen Spekter
Det norske maskinistforbund
Hurtigbåtenes Rederiforbund
Kollektivtrafikkforeningen
KS – kommunenes interesse og arbeidsgiverorganisasjon
Landsorganisasjonen
HSH
NITO
Norges Lastebileier-Forbund
Norges Rederiforbund
Norges Taxiforbund
Norges Turbilforbund
Norsk Jernbaneforbund
Norsk Kommuneforbund
Norsk Lokomotivmannsforbund
Norsk Rutebilarbeiderforbund
Norsk Sjømannsforbund
Norsk Sjøoffiserforbund
Norsk Styrmandsforening
Norsk Togoperatør Forening
Norsk Transportarbeiderforbund
Næringslivets Hovedorganisasjon
Rederienes Landforening
Transportbedriftenes Landsforening

Transportbrukernes Fellesorgan
Transportbrukernes Fellesorganisasjon
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund
Yrkestrafikkforbundet

NSB AS
NSB Nettbuss AS
Ruter AS
NSB Gjøvikbanen AS
Flytoget AS
Ofotbanen AS
Veolia AS
Oslo T-banedrift AS
Oslo Sporvogn drift AS
AS Gråkallbanen
Bergen Bybane

Transportøkonomisk institutt
Urbanet Analyse AS
For Jernbane